

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Nicolae Gordilă,
Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,
examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2016, declarat de inculpatul

Zghibarț Victor Valeriu, născut la 06.03.1987, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 16/2 ap. 19.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 14.04.2014 pînă la 03.11.2015;

Instanța de apel de la 24.11.2015 pînă la 03.05.2016;

Instanța de recurs de la 03.08.2016 pînă la 09.11.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 noiembrie 2015, Zghibarț Victor, a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i numită pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, fără privarea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Potrivit prevederilor art. 90 Cod penal, a fost dispusă neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probațiune de 1 an, Zghibarț Victor nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Zghibarț Victor, la 03 decembrie 2014, aproximativ pe la ora 12:15 min., conducând automobilul de model „Dacia Logan”, cu n/î CQT 772, se deplasa pe str. Calea Ieșilor, mun. Chișinău din direcția str. Creangă spre str. Bariera Sculeni și, ajungând la trecerea nedirijată pentru pietoni, intrând în zona de acțiune a indicatoarelor de informare și orientare 5.40.1-5.40.2 „Trecere pentru pietoni”, n-a manifestat atenție sporită la circulație, n-a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, n-a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, determinarea benzii de circulație și modului de conducere a vehiculului, n-a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului și n-a cedat trecerea pietonului, prin ce a încălcat cerințele pct. 11 lit. f) RCR, potrivit cărora „11. Conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat: f) să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulația nedirijată”, cerințele pct. 3 RCR, potrivit căruia „Participanții la trafic sînt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație,

condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe iminente.”, cerințele pct. 4 RCR, potrivit cărora ”Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia”, cerințele pct. 45 a-1 RCR RM, potrivit căruia ”Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. (2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, cerințele pct. 46 RCR, potrivit cărora ”Conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă: a) copii, persoane de vârstă înaintată, precum și persoane cu semne evidente de invaliditate;” și cerințele art. 22, - alin. 4) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia „participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic”, iar ca urmare a comis tamponarea pietonului Iacovlenco Mihail Mihail, a.n. 1985, care traversa regulamentar carosabilul, nemijlocit pe trecerea de pietoni, de la dreapta spre stânga, relativ deplasării unității de transport, cauzându-i ultimului, vătămări corporale grave.

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, procurorul a înaintat apel prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care Zghibaș Victor să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, conform art. 90 Cod penal de suspendat executarea pedepsei pe un termen de 4 ani.

În motivarea apelului declarat, procurorul a indicat că:

- nu s-a luat în considerație faptul că, Zghibaș Victor a săvârșit infracțiunea de încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămări grave, care reieșind din specificul său prejudiciază nu numai direct partea vătămată, dar și prejudiciază în ansamblu societatea;

- instanța de judecată ilegal a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, în dispozitivul sentinței, s-a menționat prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, iar ca motivare s-a enumerat comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni din imprudență, ținând cont de rolul vinovatului și a victimei în comiterea infracțiunii, care de asemenea a încălcat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, de faptul că inculpatul are la întreținere doi copii, de faptul că el este unicul întreținător al familiei și are necesitatea conducerii automobilului în cadrul exercitării serviciului;

- nici una din circumstanțele indicate nu pot fi considerate excepționale, iar motivarea acestor circumstanțe lipsește. Astfel, nu este clar care anume încălcări ale Regulamentului circulației rutiere a încălcat victima, care a fost rolul vinovatului la

săvârșirea infracțiunii, iar aprecierea statului social și prezența la întreținere a doi copii, nu constituie circumstanțe excepționale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2016, a fost admis apelul procurorului, casată sentința în partea numirii pedepsei și pronunță în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se numește pedeapsă lui Zghibaț Victor pe art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani. Conform art. 90 Cod penal de suspendat condiționat executarea pedepsei fixându-i probațiune pe un termen de 3 ani dacă, în termenul fixat, nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Se obligă Zghibaț Victor să ni-și schimbe domiciliul fără acordul organelor competente.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, prima instanță, numind inculpatului pedeapsa penală, nu a ținut seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Având în vedere valoarea socială lezată de inculpat ce se reflectă prin respectarea regulilor de securitate și de exploatare a mijloacelor de transport, atentarea la relațiile sociale de o deosebită importanță, sunt netemeinice argumentele invocate de instanță la aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, în limitele minime stabilite de sancțiunea art. 264 alin. (3) Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, și, pune la îndoială, faptul că Zghibaț Victor, a conștientizat pericolul social al infracțiunii comise și se va corecta, iar recunoașterea vinovăției este un rezultat al probelor acumulate în cadrul urmăririi penale.

Instanța de apel, la aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, 76 și 77 Codul penal, a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii comise, de persoana inculpatului Zghibaț Victor, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului.

Conform prevederilor art. 16 Codul penal, infracțiunea comisă de Zghibaț Victor, se referă la categoria infracțiunilor grave, pe care a comis-o pentru prima dată, anterior nu a fost supus răspunderii penale, este caracterizat pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, vina a recunoscut-o.

Circumstanțe atenuante și agravante nu s-au stabilit.

Instanța de apel, din cele menționate, ținând cont de circumstanțe reale și personale, reieșind din circumstanțele pricinii, consideră că instanța de fond, la numirea felului și măsurii de pedeapsă inculpatului Zghibaț Victor, urma să-i aplice o pedeapsă în limita sancțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fără aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, deoarece, la caz, nu au fost constatate careva circumstanțe excepționale.

Instanța de apel a considerat că în cazul dat nu s-a constatat că corectarea lui Zghibaț Victor este posibilă fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, deoarece acesta nu a conștientizat gravitatea acțiunii comise, fiind puse în pericol relațiile sociale a căror existență și desfășurare normală sunt condiționate de

respectarea regulilor de securitate și de exploatare a mijloacelor de transport, prin urmare scopul pedepsei penale nu va fi atins.

Potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Totodată, instanța de apel a considerat că, scopul pedepsei penale, la caz, va fi atins prin numirea inculpatului unei pedepse, potrivit art. 90 Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei închisorii numită lui Zghibaru Victor fixându-i o perioadă de probațiune pe o durată de 3 ani, dacă în perioada de probațiune fixată, nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i sa acordat.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul Zghibaru Victor, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă dezacordul cu aplicarea pedepsei complimentare, motivînd că pentru prima dată a fost atras la răspundere penală; potrivit cazierului contravențional reiese că anterior nu a comis fapte din domeniul circulației rutiere; are un copil minor; fapta a fost comisă din imprudență; încadrat în câmpul muncii în calitate de șofer; se căiește sincer de cele comise. Recurentul consideră că toate aceste circumstanțe sunt atenuante. Totodată, munca de șofer este unica sursă de venit. A fost recuperat prejudiciul părții vătămate.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de inculpatul Zghibaru Victor, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece instanța de apel s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra apelului declarat, corect constatînd vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate. Din textul deciziei rezultă că aceasta a analizat obiectiv probele administrate și hotărîrea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare și această hotărîre corespunde prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală. Totodată, din materialele cauzei se constată că recursul este declarat peste termen.

6. Verificînd argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cauzele stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat de inculpatul Zghibaru Victor împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărîrilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 03 mai 2016, în prezența participanților la proces, inclusiv avocatului Roșca Marcela și a inculpatului Zghibaț Victor, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate (f.d. 143).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, decizia motivată a fost pronunțată la 31 mai 2016. Avocatul Roșca Marcela și inculpatul Zghibaț Victor, din motive neîntemeiate, nu s-au prezentat la data pronunțării deciziei integrale, cunoscând despre acest fapt. Decizia a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău în aceeași zi. Totodată, la 03 iunie 2016, instanța a expediat copia deciziei motivate în limba română, pentru informare în adresa tuturor participanților la proces care nu s-au prezentat la pronunțarea deciziei motivate, inclusiv avocatului Roșca Marcela și a inculpatului Zghibaț Victor (f.d. 158).

Inculpatul Zghibaț Victor a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel la 25 iulie 2016 (f.d. 164).

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a epuizat la 01 iulie 2016, inclusiv. Astfel, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de inculpatul Zghibaț Victor, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Mai mult ca atât, recurentul nu aduce careva argumente întemeiate în justificarea motivelor întârzierii declarării recursului.

Totodată, Colegiul penal reține că, termenul de declararea recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage la decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

Referitor la argumentele recurentului, expuse în pct. 5 din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, raportînd speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către a inculpatul Zghibaț Victor, este depășit, prin urmare, recursul ordinar declarat de el este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de inculpatul **Zghibaț Victor Valeriu**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2016, în propria cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 noiembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan